

Айсылу Мәхмүт кызы Семочкина, Торбеево районара хастаханәсенен баш табибы:
- Мордовия Республикасы Башлыгы Владимир Волков Дәүләт Жыенына еллык Юлламасында, перспективага тобәкнен үсешен билгеләүче топ сәяси документта, зур блок тормыш очен моңим тармак - сәламәтлек саклау өлкәсенә багышланган иде. Аерым алганда, тобәк лидеры Мордовиянен инфраструктурасын камилләштерүгә, ресурс белән тәэмин итүгә, технологик жиһазлауга һәм оештыру системасын камилләштерүгә 8 миллиард сум юнәлдерәчәк, дип билгеләп үттә. Акчалар беренче чиратта беренчел медицина һәм санитар ярдәм күрсәтүгә, балалар медицинасын модернизацияләүгә, йорәк-кан тамырлары авырулары һәм онкология белән корәшкә тотылачак. Федераль бюджеттан республика авылларында фельдшер – амбулатория пунктларын тозу һәм реконструкцияләү очен 226 миллион сум акча алачак. Шуны да билгеләп үтәргә кирәк, әле генә Красноармейский поселогында яна модульле ФАП файдалануга тапшырылды. Сәламәтлек саклау тармагы хезмәткәрләре алдында милли проектлар белән тулысынча килешелә торган бик күп моңим мәсьәләләр куелган. Һәм безнен бурыч - медицина ярдәмен һәркем алырлык итү, аны сыйфатлы яна дәрәжәгә чыгару очен ботен кочне куярга.

Сонгы вакытта безнен районда Торбеево районара хастаханәсен, янәсе, Зубово-Поляна сәламәтлек саклау учреждениесенә кушарга телиләр, дигән имеш-мимешләр йори. Якташларымны тынычландырып шуны әйтәсем килә: безнен дөвалау учреждениебезне бернинди башка торгә кушмаячаклар: имеш-мимешләр ботенләй нигезсез. Шулай ук хезмәткәрләр һәм койка фондында да зур кыскарулар булмаячак. Исегезгә тошерәм, бүген Торбеево МБда төүлек бие эшли торган стационар очен йоз оч койка эшли, шуларнын егермесе паллиатив. Элеккечә үк кондезге стационар нәтижәле эшләчәк, ерак авылларда яшәүчеләрне дөвалауга махсус «ГАЗель» автомобильләрендә йортәләр. Үзгәрешләр дөвалау процессында турыдан-туры катнашмаган персоналга гына кагыла. Халыкнын кими баруын исәпкә алып, бу чара бик кирәк булды. Һәм ул медицина ярдәмен күрсәтү сыйфатында берничек тө чагылыш тапмаячак.

Владимир Волков хәбәр иткәнчә, республикада медицина учреждениеләрен кадрлар белән тәэмин итү сәламәтлек саклаунын ин кискен проблемаларынын берсе булып кала. Шуна бәйле рәвештә ин беренче ориентирларнын берсе булып, һөнәргә югары медицина технологияләренен клиник нәтижәләлеген, диагностика һәм дөвалаунын яна методларын тәэмин итә алырлык заманча белемнәре булган яшә белгечләренә жәлеп итү

тора. Авыл жирлегендә табиблар нәм фельдшерлар «Земский доктор» максатчан программасын нәм кызыксындыру характерындагы остәмә түләвләрне жәлеп итәргә тиеш. Нәм без вакантлы вазыйфаларга югары квалификацияле яшь табибларны жәлеп итү очен кулдан килгәннен барысын да эшләчәкбез.

Тагын бер яналык - медицина оешмасынын яна моделен булдыру турында сойлим. Торбеево поселогындагы Поликлиника аны гамәлгә ашыруда 2019 елнын икенче кварталыннан башлап актив катнаша башлады. Биредә яна форматтагы регистратура эшли башлаячак. Анда регистратор нәм килүчеләр арасында киртә булмаячак, алар ачык кинлектә бер-берсе белән аралашачак. Килеп чыккан бәхәсләрен тиз арада хәл итү нәм пациентлар агымын чикләв очен унайлы холлда администратор дежур тора чак. Медицина оешмасы эшен яхшыртуда тагын бер адым - Үзәк (Центр) эше. Регистратурага кәргән барлык шалтыратуларны операторлар кабул итәчәк. Яна концепциядә «Глонасс» системасын урнаштыру каралган, ул сакчыл житештерү принцибы буенча медицина учреждениесенен икътисади (экономический) нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән. Сәламәтлек сак-лау системасында модернизациянен нәтижәсе булып пациентнын ихты-яжларына юнәлдерелгән медицина оешмасы тора. Анын яхшы билгеләре булып авыру нәм сәламәт кешеләргә агымны аерунын оптимизацияләнгән логистикасы, электрон документи әйләнешенә тулы күчү, вакытны экономияләв нәм табибка кабул итү чиратлары булмау, унайлы котү зоналарын булдыру тора. Шунын белән беррәттән, кондәлек практикада сәламәтлек саклаунын беренчел звеносында профилактик чараларнын, диспансерлаштырунын нәм амбулатор – поликлиника шартларында медицина хезмәтләрен күрсәтү сыйфатыннан халыкнын канәгать булу дәрәжәсенен әнәмияте зур.

Наилә Насырова